§ 48
Motion 2020:23 av Jonas Lindberg (V) om Fritt val inom hörselvården

RS 2020-0326

Ärendebeskrivning

Jonas Lindberg (V) har inkommit med en motion där det föreslås att regionfullmäktige ska besluta att avveckla Fritt val inom Vårdval primär hörselrehabilitering. Motionären föreslår vidare att regionfullmäktige beslutar att det inom samtliga Vårdval i Region Stockholm (LOV) förs in bestämmelser om att bolag som själva eller vars ägare producerar, tillverkar och säljer medicintekniska produkter och hjälpmedel samt läkemedel inte får delta i vårdval.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2020:23
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 15 december 2020
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 26 november 2020

Yrkanden

Ordförande Irene Svenonius (M) yrkar bifall till regionrådsberedningens förslag i skrivelse den 24 februari (bilaga).
Aida Hadzialic (S) och Anna Sehlin (V) yrkar bifall till motionen.

Proposition

Ordföranden ställer de båda förslagen till beslut mot varandra och finner att regionstyrelsen beslutar i enlighet med regionrådsberedningens förslag.

Beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att besluta följande.

> Motion 2020:23 av Jonas Lindberg (V) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regionrådsberedningens skrivelse.

Reservationer

Aida Hadzialic (S) och Anna Sehlin (V) anmäler reservation från S-ledamöterna respektive V-ledamöterna till förmån för eget bifallsyrkande.

Expedieras till

Regionfullmäktige
Akten

Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2021-02-24

RS 2020-0326

Regionstyrelsen

Motion 2020:23 av Jonas Lindberg (V) om Fritt val inom hörselvården

Föredragande regionråd: Tobias Nässén

Ärendebeskrivning

Jonas Lindberg (V) har inkommit med en motion där det föreslås att regionfullmäktige ska besluta att avveckla Fritt val inom Vårdval primär hörselrehabilitering. Motionären föreslår vidare att regionfullmäktige beslutar att det inom samtliga Vårdval i Region Stockholm (LOV) förs in bestämmelser om att bolag som själva eller vars ägare producerar, tillverkar och säljer medicintekniska produkter och hjälpmedel samt läkemedel inte får delta i vårdval.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige att besluta följande.

Motion 2020:23 av Jonas Lindberg (V) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regionrådsberedningens skrivelse.

Regionrådsberedningens motivering

Jonas Lindberg (V) har väkt en motion i fullmäktige om att avveckla Fritt val inom vårdval primär hörselrehabilitering samt inskränka rätten för aktörer att samtidigt vara producenter eller äga bolag som producerar medicintekniska produkter, hjälpmedel eller läkemedel och inneha avtal med Region Stockholm inom ramen för Lagen om Valfrihet. Regionrådsberedningen konstaterar att det saknas juridisk grund för att införa ett sådant krav, och delar heller inte motionärens intentioner om att begränsa valmöjligheter inom hjälpmedelsområdet för Stockholms invånare. Regionrådsberedningen menar att det är eftersträvansvärt att öka delaktighet, valfrihet och inflytande för patienter och brukare av hjälpmedel i regionen. Möjligheten att välja en rekvisition för Fritt val av hjälpmedel finns för personer med hörsel-, syn och rörelsenedsättning.

Den blågröna koalitionen eftersträvar en hörselvård med god tillgänglighet och valfrihet för patienten. Att hjälpmedelanvändaren får information av

förskrivaren om skillnaden mellan att få ett förskrivet hjälpmedel eller att äga sitt hjälpmedel via beslut om Fritt val är en förutsättning för att hjälpmedelsansvändaren ska kunna göra ett informativt val. Aktörer verksamma inom vårdvalet har avtal med regionen och är skyldiga att följa riktlinjerna på området bl.a. i fråga om patientinformation. För att säkerställa att hjälpmedelsanvändaren fått information av förskrivaren om skillnaden mellan att få ett förskrivet hjälpmedel eller att äga sitt hjälpmedel via beslut om Fritt val ska rekvisitionen undertecknas av både hjälpmedelsanvändaren och förskrivaren. Det ingår i förskrivarens uppdrag att informera om valmöjligheterna och konsekvenserna av valet. Audionomer är legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal och de har ett förskrivaransvar och ska följa Patientlagen som säger att brukaren ska få välja hjälpmedel när det är möjligt.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beskriver i sitt yttrande över motionen att det i januari 2020 infördes sänkning av rekvisitionsbelopp för att hindra företag att premiera sina egna hörapparater. För att dämpa det ekonomiska incitamentet att erbjuda Fritt val av hjälpmedel sänkte Region Stockholm rekvisitionsbeloppet för hörapparater 1 januari 2020. Antalet utskrivna rekvisitioner för hörapparater sjönk med 57 procent i januari 2020 jämfört med december 2019. I januari 2020 höjdes ersättningen för rehabiliteringsinsatsen då bedömningen var att ersättningen var låg i jämförelse med likvärdiga uppdrag. Uppföljningen visar att åtgärderna fått effekt, med ett betydligt lägre användande av Fritt val av hörapparater och att det därmed går att påverka balansen. Vårdgivarna är således heller inte lika beroende av intäkterna från själva hörselapparaterna, utan erhåller från den senaste revideringen en större ersättning för rehabiliteringsinsatserna. Åtgärderna för ett bättre fungerande Fritt val av hjälpmedel inom vårdval primär hörselrehabilitering behöver få tid för att utvecklas och följas upp. Därför är också en ytterligare revidering av vårdval Primär hörselrehabilitering planerad till tredje kvartalet 2021.

Slutligen vill regionrådsberedningen betona vikten av att brukaren av hjälpmedel, inte minst inom hörselområdet, alltid ska känna att man gör ett informerat val. Vårdgivare är, som nämnts, skyldiga enligt avtal att informera brukaren om produktutbud, så också Region Stockholms upphandlade hörapparater, som givetvis erbjuder fullgod kvalitet. Likaså ska möjligheten att, utöver fritt-valchecken, välja en dyrare hörapparat och betala mellanskillnaden själv vara och kännas självvalt utefter brukarens egna preferenser och inte vårdgivarens.

Beslutsunderlag
Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2020:23
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 15 december 2020
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 26 november 2020

Irene Svenonius Tobias Nässén

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret
Åsa Rosendahl

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-02-08

RS 2020-0326

Regionstyrelsen

Motion 2020:23 av Jonas Lindberg (V) om Fritt val inom hörselvården

Ärendebeskrivning

Jonas Lindberg (V) har inkommit med en motion där det föreslås att regionfullmäktige ska besluta att avveckla Fritt val inom Vårdval primär hörselrehabilitering. Motionären föreslår vidare att regionfullmäktige beslutar att det inom samtliga Vårdval i Region Stockholm (LOV) förs in bestämmelser om att bolag som själva eller vars ägare producerar, tillverkar och säljer medicintekniska produkter och hjälpmedel samt läkemedel inte får delta i vårdval.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2020:23
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 15 december 2020
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 26 november 2020

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige att besluta följande.

> Motion 2020:23 av Jonas Lindberg (V) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Sammanfattning
Jonas Lindberg (V) har inkommit med en motion där regionfullmäktige föreslås besluta att avveckla Fritt val inom Vårdval primär hörselrehabilitering. Motionären föreslår vidare att regionfullmäktige beslutar att det inom samtliga vårdval i Region Stockholm (LOV) förs in bestämmelser om att bolag som själva eller vars ägare producerar, tillverkar

och säljer medicintekniska produkter och hjälpmedel samt läkemedel inte får delta i vårdval.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beskriver i sitt yttrande över motionen att det i januari 2020 infördes sänkning av rekvisitionsbelopp för att hindra företag att premiera sina egna hörapparater. Ersättningen för rehabiliteringsinsatsen höjdes samtidigt då bedömningen var att ersättningen var låg i jämförelse med likvärdiga uppdrag. Uppföljningen visar att åtgärderna fått effekt vad med ett betydligt lägre användande av Fritt val av hörapparater och att det därmed går att påverka balansen. Åtgärderna för ett bättre fungerande Fritt val av hjälpmedel inom vårdval primär hörselrehabilitering behöver få tid för att utvecklas och följas upp.

Vidare konstaterar hälso- och sjukvårdsnämnden att det saknas rättslig grund att införa ett generellt krav om att företag som själva eller vars ägare producerar, tillverkar och säljer medicintekniska produkter och hjälpmedel samt läkemedel inte får delta i vårdvalssystem inom Region Stockholm. Regionledningskontoret delar hälso- och sjukvårdsnämndens bedömning. Mot bakgrund av ovanstående föreslår regionledningskontoret att motionen ska anses besvarad.

Bakgrund
Jonas Lindberg (V) har inkommit med en motion där det föreslås att regionfullmäktige ska besluta att avveckla Fritt val inom Vårdval primär hörselrehabilitering. Motionären föreslår vidare att regionfullmäktige beslutar att det inom samtliga vårdval i Region Stockholm (LOV) förs in bestämmelser om att bolag som själva eller vars ägare producerar, tillverkar och säljer medicintekniska produkter och hjälpmedel samt läkemedel inte får delta i vårdval.

Motionen har remitterats till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Överväganden
Rekvisitioner för Fritt val av hjälpmedel infördes 2010 i Region Stockholm, med syftet att öka inflytandet, delaktigheten och valfriheten för hjälpmedelsanvändaren. Möjligheten att välja en rekvisition för Fritt val av hjälpmedel och köpa sitt hjälpmedel finns för personer med hörsel-, syn- och rörelsenedsättning. Motionären ställer frågan hur stor valfrihet en patient verkligen har i en valsituation.

Hälso- och sjukvårdsnämnden framhåller att det i förskrivarens uppdrag ingår att informera om valmöjligheterna och konsekvenserna av valet

mellan att få ett förskrivet hjälpmedel eller att äga sitt hjälpmedel. Det görs genom muntlig information och utlämning av skriftlig information, samt att rekvisitionen undertecknas av både hjälpmedelsanvändaren och förskrivaren. Den höga användningen av Fritt val inom hörselområdet jämfört med en låg användning av rekvisitioner för rörelsehjälpmedel tyder på att det kan finnas ekonomiska incitament att premiera företagets egna produkter. Enligt Socialstyrelsens rapport ”Utvärdering och konsekvensanalys av fritt val av hjälpmedel” från 2016 finns det ekonomiska incitament för mottagningarna att rekommendera de hörapparater man också säljer.

För att dämpa det ekonomiska incitamentet att erbjuda Fritt val av hjälpmedel sänkte Region Stockholm rekvisitionsbeloppet för hörapparater 1 januari 2020. Antalet utskrivna rekvisitioner för hörapparater sjönk med 57 procent i januari 2020 jämfört med december 2019. I januari 2020 höjdes ersättningen för rehabiliteringsinsatsen då bedömningen var att ersättningen var låg i jämförelse med likvärdiga uppdrag. På grund av den rådande covid-19-pandemin har det dock varit svårt att bedöma vilken effekt det höjda rekvisitionsbeloppet har gett.

Det finns ingen statistik inom Region Stockholm som visar hur mycket hjälpmedelsanvändaren väljer att betala extra för en Fritt val-hörapparat, men enligt hälso- och sjukvårdsnämnden överstiger kostnaden för hörapparaten sällan rekvisitionsbeloppet vilket gynnar en jämlik vård.

När det gäller kvalitén i hörselvården konstaterar regionledningskontoret att hörselrehabiliteringen i Stockholms län fortfarande ligger lågt vid en jämförelse av kvalitetsindikatorer med riket. Spridningen är dock stor. Region Stockholm ligger fortfarande i princip sist för två av tre perspektiv, tillfredställelse/nytta och kontakt/information, även om viss förbättring har skett. Gällande perspektivet funktion ligger Region Stockholm som nummer 9 av 18, vilket är en förbättring jämfört med årsrapporten för 2018. Hälso- och sjukvårdsnämnden rapporterar om att kvalitetshöjande insatser har startat under hösten 2020 inom området hörselrehabilitering.

Sammanfattningsvis konstaterar regionledningskontoret utifrån hälso- och sjukvårdnämndens yttrande att det finns en utmaning i att balansera möjlighet till valfrihet och de ekonomiska incitamenten för bolag att föra fram sina egna produkter. Tidiga resultat vid uppföljning av de åtgärder som har införts visar på en dämpad stimulans för företag att premiera sina egna produkter vad gäller hörapparater. Det visar att det går att påverka och stärka möjligheten att nå syftet med Fritt val av hjälpmedel inom

vårdval primär hörselrehabilitering, att ge större valfrihet för hjälpmedelsanvändaren.
Hälso- och sjukvårdsnämnden rapporterar att det saknas rättslig grund enligt lagen om valfrihetssystem (2008:962) att införa ett generellt krav om att företag som själva eller vars ägare producerar, tillverkar och säljer medicintekniska produkter och hjälpmedel samt läkemedel inte får delta i vårdvalssystem inom Region Stockholm. Det går därmed inte att utesluta dessa företag från att delta i vårdval.

Med anledning av ovanstående föreslår regionledningskontoret att motionen ska anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser
Systemet med Fritt val av hjälpmedel är kostnadsneutralt för Region Stockholm då Region Stockholm har samma kostnad för ett hjälpmedel som förskrivs ur Region Stockholms sortiment som ett hjälpmedel som bekostas med en rekvisition för Fritt val.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Katarina Holmgren
Ekonomidirektör

Beslutsexpediering:
Akt
Regionledningskontoret Ekonomi och finans
Hälso- och sjukvårdsnämnden

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2021-02-08

Region Stockholm

Ankom
Region Stockholm
2020 -03- 24
Dnr RS 2020-0326

Region Stockholm
2020-03-24

2020:23

Motion av Jonas Lindberg (V) om fritt val inom hörselvården

Vilket inflytande och makt ska bolag som t.ex. levererar läkemedel eller medicinska hjälpmedel ha över dom behandlingar, läkemedel och produkter som sedan ordineras och används av patienterna? Hur stor valfrihet har en patient som blir vilseledd och uppmuntrad av en försäljare till att göra ett visst val?

Det är förbjudet för vårdbolag att äga apotek, men det omvända, att apotek köper vårdbolag, är helt oreglerat. Marknaden är inte sen att utnyttja detta kryphål. Statliga Apoteket AB har nyligen köpt in sig i nätläkarappen Doktor 24, ägd av Wallenbergsfären. Förra året föreslog Läkemedelsverket i en rapport till regeringen att reglerna ska skärpas så att ingen apotekskedja får ”avgörande inflytande” över ett vårdföretag. Vi kan nu se hur Apotek Hjärtat kan ha kvar sina 49 procent i Min Doktor, och statliga Apoteket AB kan köpa 20 procent av nätläkaren Doktor 24. Det är uppenbart att det på nationell nivå måste till skärpning av regelverket. En sådan här utveckling kan annars få långtgående konsekvenser och rubba patienters och medborgares förtroende för sjukvårdssystemet och oberoende gentemot mäktiga vinstintressen. Täta band mellan vårdgivare och apotek kan ge väldigt mycket mer onödig läkemedelsförskrivning som inte grundar sig på medicinska orsaker menar flera experter. Det får inte råda några tvivel på att sjukvårdspersonal jobbar utifrån vetenskap och ger råd utifrån expertis – inte utifrån ett försäljningsperspektiv. Tyvärr är det just detta som sker inom vårdval primär hörselhabilitering i Stockholm.

Genom lagen om valfrihet (LOV) har privata vårdbolag som uppfyller auktoriseringskrav inom ett politiskt beslutat vårdsvalssystem möjlighet att få fri etableringsrätt och möjlighet till skatteinkomster. Det har gjort att bolag som å ena sidan är verksamma i att producera och sälja medicinska hjälpmedel också kan sköta sjukvårdsuppdrag som särskilt berör den grupp patienter vars deras försäljningsprodukter riktar sig. Man kan alltså få fri möjlighet att förskriva sina egna produkter till den patientgrupp som kommer, trots att billigare och bättre/likvärdiga alternativ kan finnas. Inom

den primära hörselrehabiliteringen i Stockholms län ägs en majoritet av mottagningarna av två multinationella koncerner som även äger hörapparattillverkare. De farhågor som läkemedelsverket lyft kring ägarförhållandena inom apoteksbranschen besannas inom hörselvården i Stockholms län. Genom fritt val-systemet har hörselmottagningarna möjlighet att förskriva just de hörapparater som produceras inom den egna ägarkoncernen och det är alltför ofta ekonomiska incitament, snarare än brukarens behov som avgör vilken hörapparat som förskrivs. Enligt en genomgång av mottagningarnas rekvisitionsfakturor till Region Stockholm under perioden 1 jan 2017 -30 april 2017 fick över 98 procent av patienterna vid Audikas mottagningar i Stockholms län hörapparater av just de märken som tillverkas inom ägarkoncernen. Trots att dessa brister har belysts i ett flertal utredningar och statistiska sammanställningar har Region Stockholm valt att hålla fast vid systemet. Man har valt att endast göra mindre justeringar, som inte gett tillräcklig effekt för att skapa en hörselvård med hög kvalitet där brukarna ges valfrihet på riktigt. Dessutom visar de årliga rapporterna från det nationella kvalitetsregistret återkommande att den primära hörselvården i Stockholms län tillhör landets allra sämsta. Fritt val har gett sämre valfrihet och lägre vårdkvalitet, samtidigt som den lett till högre kostnader för både regionen och enskilda individer. Det är dags att vända den här utvecklingen.

Med bakgrund i ovanstående yrkar vi:

Att Regionfullmäktige beslutar att avveckla ”fritt val ” inom vårdval primär hörselrehabilitering

Att Regionfullmäktige beslutar att det inom samtliga vårdval i Region Stockholm (LOV) förs in bestämmelser om att bolag som själva eller vars ägare producerar, tillverkar och säljer medicintekniska produkter och hjälpmedel samt läkemedel inte får delta i vårdval

Jonas Lindberg

Vänsterpartiet Region Stockholm

Region Stockholm

Hälso- och sjukvårdsnämnden

PROTOKOLLSUTDRAG
2020-12-15

§ 324
Yttrande över motion 2020:23 av Jonas Lindberg (V) om fritt val inom hörselvården

HSN 2020-0812

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion av Jonas Lindberg (V) om fritt val inom hörselvården.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2020:23 av Jonas Lindberg (V)
Protokollsutdrag valfrihet- och tillgänglighetsberedningen 2020-12-10 § 67

Yrkanden

1. Ordföranden Anna Starbrink (L) yrkar bifall till valfrihet- och tillgänglighetsberedningens förslag.
2. Catarina Wahlgren (V) yrkar med instämmande av Talla Alkurdi (S) bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden Anna Starbrink (L) ställer proposition på förslagen och finner att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar enligt ordförandens förslag.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Tjänsteutlåtande över motion 2020:23 överlämnas till regionstyrelsen som nämndens yttrande.

Reservation

Catarina Wahlgren (V) anmäler att V-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.
Talla Alkurdi (S) anmäler att S-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.

Paragrafen är justerad

Expedieras till

Regionstyrelsen
Akten

Region Stockholm

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Rehabilitering-Habilitering-Hjälpmedel
Anna Breuer

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-11-26

HSN 2020-0812

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över motion 2020:23 av Jonas Lindberg (V) om fritt val inom hörselvården

Ärendebeskrivning
Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion av Jonas Lindberg (V) om fritt val inom hörselvården.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2020:23 av Jonas Lindberg (V)

Ärendets beredning
Ärendet har beretts i valfrihets- och tillgänglighetsberedningen.

Förslag till beslut
Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Tjänsteutlåtande över motion 2020:23 överlämnas till regionstyrelsen som nämndens yttrande.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
I motionen föreslår Jonas Lindberg (V) att ”fritt val” inom Vårdval primär hörselrehabilitering ska avvecklas samt att det införs bestämmelser om att bolag som själva eller vars ägare producerar, tillverkar och säljer medicintekniska produkter och hjälpmedel samt läkemedel inte får delta i vårdval i Region Stockholm.

Rekvisitioner för Fritt val av hjälpmedel (Fritt val) infördes 2010 i Region Stockholm (dåvarande Stockholms läns landsting), med syftet att öka

inflytandet, delaktigheten och valfriheten för hjälpmedelsanvändaren. Möjligheten att välja en rekvisition för Fritt val av hjälpmedel och köpa sitt hjälpmedel finns för personer med hörsel-, syn- och rörelsenedsättning.

I förskrivarens uppdrag ingår det att informera om valmöjligheterna och konsekvenserna av valet mellan att få ett förskrivet hjälpmedel eller att äga sitt hjälpmedel. Det görs genom muntlig information och utlämning av skriftlig information, samt att rekvisitionen undertecknas av både hjälpmedelsanvändaren och förskrivaren.

De leverantörer som godkänts att fakturera Fritt val-rekvisitioner har inget avtal med Region Stockholm om detta utan är godkända utifrån leverantörens kreditvärdighet att fakturera via regionens webbsystem Thord.

Överväganden
Förvaltningen bedömer att möjligheten att välja bland många mottagningar inom Vårdval primär hörselrehabilitering samt möjligheten att välja förskrivning via regionens upphandlade sortiment eller välja rekvisition via Fritt val av hjälpmedel ger en stor valmöjlighet för brukarna.

Den höga användningen av Fritt val inom hörselområdet, jämfört med en låg användning av rekvisitioner för rörelsehjälpmedel, kan förklaras av det kan finnas ekonomiska incitament att premiera företagets egna produkter samt att förskrivarna inom hörselområdet ger systematisk information till hjälpmedelsanvändare om möjligheten att välja Fritt val-rekvisition.

Enligt Socialstyrelsens rapport ”Utvärdering och konsekvensanalys av fritt val av hjälpmedel” från 2016 finns det ekonomiska incitament för mottagningarna att rekommendera de hörapparater man också säljer.

För att dämpa det ekonomiska incitamentet att erbjuda Fritt val av hjälpmedel sänkte Region Stockholm rekvisitionsbeloppet för hörapparater den 1 januari 2020. Antalet utskrivna rekvisitioner för hörapparater sjönk med 57 procent i januari 2020 jämfört med december 2019. Ersättningen för rehabiliteringsinsatsen höjdes samtidigt då bedömningen var att ersättningen var låg i jämförelse med likvärdiga uppdrag.

På grund av den rådande Covid-19 pandemin är det i nuläget svårt att bedöma vilken effekt sänkningen av rekvisitionsbeloppet har fått. Förvaltningen fortsätter att följa utvecklingen av Fritt val av hjälpmedel och

åtgärderna med ändrade rehabiliteringsersättning och ändrade rekvisitionsbelopp.

Att behålla möjligheten till Fritt val av hjälpmedel inom vårdval primär hörselrehabilitering ger en större valfrihet för hjälpmedelsanvändaren och bedöms inte ge en ökad kostnad för regionen.

Resultatet i årsrapporten 2019 för det nationella kvalitetsregistret för hörselrehabilitering är sammantaget lågt för mottagningarna i Stockholm, men det skiljer mycket mellan olika mottagningar. Det finns mottagningar i länet som har bäst och näst bäst resultat i landet. Det har skett en viss förbättring inom alla områden jämfört med 2018, och enskilda mottagningar får höga resultat 2019. Region Stockholm ligger fortfarande i princip sist för två av tre perspektiv, Tillfredställelse/nytta och Kontakt/information, även om viss förbättring har skett. Gällande perspektiv Funktion ligger Region Stockholm som nummer 9 av 18, vilket är en förbättring jämfört med årsrapporten för 2018.

För att förbättra kvaliteten i hörselvården har RPO öron- näsa och halssjukdomar som analys- och uppföljningsområde 2020-2021 valt en av de nationellt prioriterade patientgrupperna, personer med hörselnedsättning. Tillsammans med vårdgivarna inom primär hörselrehabilitering ska man arbeta med kvalitetsförbättringar inom vårdvalet. På grund av Covid-19 pandemin kom inte arbetet igång under våren utan startar under hösten 2020.

Förvaltningen bedömer att det saknas rättslig grund enligt lagen om valfrihetssystem (2008:962) att införa ett generellt krav om att företag som själva eller vars ägare producerar, tillverkar och säljer medicintekniska produkter och hjälpmedel samt läkemedel inte får delta i vårdvalssystem inom Region Stockholm.

Ekonomiska konsekvenser
Systemet med Fritt val av hjälpmedel är kostnadsneutralt för Region Stockholm då regionen har samma kostnad för ett hjälpmedel som förskrivs ur regionens sortiment som ett hjälpmedel som bekostas med en rekvisition för Fritt val.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Förskrivarna inom Vårdval primär hörselrehabilitering är legitimerade audionomer och i ansvaret som förskrivare ingår att följa regelverket för

hjälpmedelsförskrivning som finns tillgängligt i Hjälpmedelsguiden varför patientsäkerheten bedöms som oförändrad.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Det finns ingen statistik inom regionen på hur mycket hjälpmedels-användaren väljer att betala extra för en Fritt val-hörapparat, men enligt hörselföretagen överstiger kostnaden för hörapparaten sällan rekvisitions-beloppet.

Miljökonsekvenser
Förslaget till beslut får oförändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Förslaget till beslut får oförändrade administrativa konsekvenser.

Björn Eriksson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Anna Ingmanson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen

Godkänd av Björn Eriksson, 2020-11-26